

ROMANACTED

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

KILAVUZ

Yerel kaynakların geliştirilmesi, ortak eylem ve Roman vatandaşların güçlendirilmesi için kılavuz

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından finanse edilmektedir.

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Avrupa Konseyi tarafından uygulanmaktadır.

ROMACTED

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

YEREL KAYNAKLARIN GELİŞTİRİLMESİ, ORTAK EYLEM VE ROMAN VATANDAŞLARIN GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN KILAVUZ

ROMACTED Programı

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve
Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi Ortak Programı

Yazar:
Fondacija "Infohouse"
Bosna Hersek

Editör:
Marina Vasić

Bu doküman Avrupa Birliği ve
Avrupa Konseyi'nin
mali desteği ile hazırlanmıştır.

Bu kılavuzda yer alan görüşler, hiřbir şekilde
Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin resmi
görüşü olarak yorumlanamaz.

Bu belgenin tamamını veya bir kısmını
çođaltmak veya tercüme etmek isteyen tüm
tarafklar, ROMACTED Programının önceden
onayını almalıdır
(romacted@coe.int).

Kapak ve düzen: Marina Vasić

ROMACTED Programı tarafından yayımlanmıştır.
F-67075 Strasbourg Cedex
www.coe-romacted.org

www.coe.int
www.ec.europa.eu

©ROMACTED Programı, Haziran 2019

İçindekiler

SUNUŞ	5
KISALTMALAR LİSTESİ	6
YEREL DÜZEYDE İYİ YÖNETİŞİM UYGULAMALARININ YAYGINLAŞTIRILMASI VE ROMAN VATANDAŞLARIN GÜÇLENDİRİLMESİNİN DESTEKLENMESİ	7
UYGULAMADA BU NE ANLAMA GELİR?	7
BU KILAVUZ NASIL KULLANILIR?	9
ROMACTED SÜRECİ NASIL BAŞLATILIR?	10
PAYDAŞLARIN DESTEĞİ VE SİNERJİ OLUŞTURMA	12
TOPLUMUN ÇEPERİNDE YER ALAN TOPLULUKLARLA NASIL ÇALIŞILIR?	13
EYLEMİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ NASIL SAĞLANIR?	14
POTANSİYEL RİSKLER NASIL GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULUR?	15
ROMACTED METODOLOJİSİ	17
DÖRT ADIM	17
ROMACTED ZAMAN ÇİZELGESİ	18
ADIM 01: SÜRECİN HAZIRLANMASI	21
EYLEM 1 EYLEM İHTİYACININ ANLAŞILMASI	22
EYLEM 2 KOORDİNATÖRÜN ATANMASI	26
EYLEM 3 PAYDAŞ HARİTASININ ÇIKARILMASI	27
EYLEM 4 KURUMSAL ÇALIŞMA GRUBU VE BELEDİYE GÖREV GÜCÜ GRUBU'NUN KURULMASI	28
EYLEM 5 TEG KURULMASININ DESTEKLENMESİ	31
EYLEM 6 ROMAN TOPLULUĞUNUN ÜYELERİ İÇİN EĞİTİM	34
EYLEM 7 TOPLULUĞUN DURUMUNUN VE FIRSATLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	35

ADIM 02: İHTİYAÇLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÖNCELİKLENDİRME	37
EYLEM 8 MÜDAHALE EDİLECEK ALANLARA KARAR VERİLMESİ	37
EYLEM 9 BELEDİYE KAPASİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	38
EYLEM 10 TOPLULUK İHTİYAÇ ANALİZİNİN YAPILMASI	38
EYLEM 11 TOPLULUK ÖNCELİKLERİ LİSTESİ'NİN HAZIRLANMASI	40
ADIM 03: ORTAK BİR EYLEM PLANININ KABUL EDİLMESİ	41
EYLEM 12 ROMAN VATANDAŞLARIN İÇERMESİNE YÖNELİK ORTAK EYLEM PLANI'NIN GELİŞTİRİLMESİ VE KABUL EDİLMESİ	41
EYLEM 13 KISA VE ORTA VADELİ EYLEMLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	44
EYLEM 14 ROMAN VATANDAŞLARIN SORUNLARININ BELEDİYELERİN STRATEJİK PLANLARINA ENTEGRE EDİLMESİ	44
EYLEM 15 SOMUT EYLEMLERİN HAZIRLANMASI	45
ADIM 04: FİNANSMAN VE PROJENİN UYGULANMASI	47
EYLEM 16 EYLEMLERİN FİNANSE EDİLMESİ	47
EYLEM 17 EYLEMLERİN UYGULANMASI	48
EYLEM 18 EYLEMLERİN UYGULANMASININ TEG VASITASIYLA İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	48
ŞABLONLARIN LİSTESİ:	50

Sunuş

ROMACTED kılavuzu, kapasite geliştirme ve ilgili paydaşların yerel plan ve projelere etkin katılımıyla yerel yönetimlerin dezavantajlı durumdaki Roman vatandaşların yaşamlarını iyileştirmesini desteklemek için hazırlanmıştır. Kılavuz, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin ortak yürüttüğü ROMACTED Programının temel metodolojik ilkelerini ve bu ilkelerin Batı Balkanlar ve Türkiye'deki uygulama deneyimlerini içermektedir.

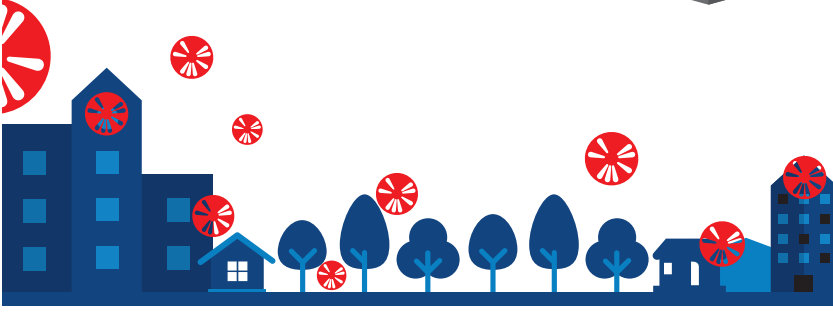
Program, Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakereleri Genel Müdürlüğü (DG NEAR) tarafından finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi'nin Romanlar ve Göçerler Ekibi ve Programlar Genel Müdürlüğü Ofisi tarafından Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan, Türkiye ve Kosova'da*¹ yürütülmektedir.

ROMACTED Programı, ROMED² ve ROMACT³ programlarına ilişkin deneyimlerden doğmuştur. Program, her bir belediyenin politika döngüsü, dinamikleri ve gerçeklerine uygun olması amacıyla her yararlanıcı ve seçilen lokasyon için metodoloji ve faaliyetlerin uyarlanmasını göz önünde bulundurmıştır. Böylece mevcut politika ve uygulamaların daha etkili ve içermeci hale getirilmesi hedeflenmiştir.

- 1 *Bu adlandırma, statü ile ilgili tutumlara hâle getirmez ve BMGK'nin 1244/1999 sayılı kararı ile UAD'nin Kosova Bağımsızlık Bildirgesi Konusundaki Görüşü ile uyumluluk göstermektedir.
- 2 ROMED Programı hakkında daha fazla bilgi www.coe-romed.org adresinde mevcuttur;
- 3 ROMACT Programı hakkında daha fazla bilgi www.coe-romact.org adresinde mevcuttur.

Kısaltmalar Listesi

İNGİLİZCE AÇIK HALİ	İNG	TR	TÜRKÇE AÇIK HALİ
Activities	ACT	-	Faaliyetler
Community Action Group	CAG	TEG	Toplum Eylem Grubu
Council of Europe	CoE	-	Avrupa Konseyi
Civil Society Organisation	CSO	STK	Sivil Toplum Kuruluşu
European Commission	EC	-	Avrupa Komisyonu
European Union	EU	AB	Avrupa Birliği
Instrument for Pre-Accession	IPA	IPA	Katılım-Öncesi Mali Yardım Aracı
Institutional Working Group	IWG	KÇG	Kurumsal Çalışma Grubu
Joint Action Plan	JAP	OEP	Ortak Eylem Planı
Local Action Plan	LAP	YEP	Yerel Eylem Planı
Memorandum of Understanding	MoU	-	Mutabakat Zaptı
Municipal Taskforce Group	MTG	BGC	Belediye Görev Gücü Grubu
Vocational Education and Training	VET	MEÖ	Mesleki Eğitim ve Öğretim

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

Uygulamada bu ne anlama gelir?

Yerel düzey, Roman vatandaşların sosyal içermesine yönelik politikaların ve programların etkili bir şekilde uygulanması için son derece önemlidir. Yerel düzey, sosyal dışlanmanın en görünür olduğu ve içermeye yönelik uygulanabilir adımlara ihtiyaç duyulan düzeydir. Avrupa düzeyinde ve ulusal düzeydeki Roman içermesi politikalarının etkili bir şekilde uygulanmasında; anlayış, kapasite ve siyasi bağlılık açısından belediye düzeyi ile ulusal ve Avrupa düzeyi arasındaki fark önemli bir sorundur. Roman vatandaşların sosyal içermesine yönelik politikaların yerel gündeme ve bütçelere dahil edilmesi için yerel yönetimlerin ve kurumların sürece katılımı ve bağlılıklarını artırmaları, kapasitelerini daha da geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır.

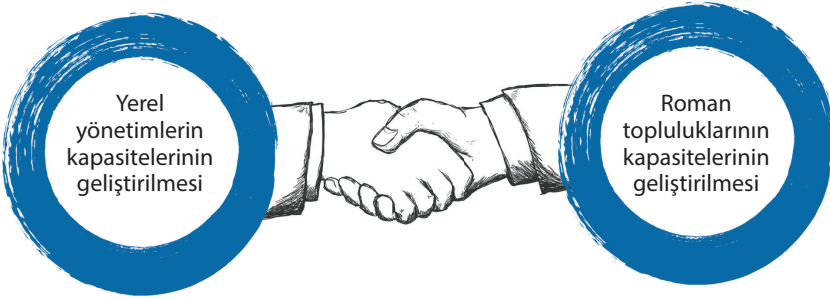
Bununla birlikte, iyi yönetim ve yerel demokrasinin uygulanması, Roman vatandaşların bu süreçteki aktif katılımcılar ve eşit ortaklar olma kapasitelerine yapılan yatırımlara da bağlıdır. Bu da, kırılgan Roman topluluklarını, bağımlılıklarını ve dışlanmalarını yeniden güçlendirme potansiyeline sahip paternalist müdahalelerin pasif alıcıları ve hedefleri yapmanın dışında bir yaklaşımdır.

ROMACTED, topluluk değişim süreçlerini ve yerel paydaşların yapıcı diyalog içermesine dahil edilmesini canlandırma konusunda daha sistematik bir yaklaşım için tespit edilen ihtiyaca yönelik bir cevaptır. Program, yerel düzeyde farklı paydaşları içeren çok yıllık bir sürece yatırım yapmaktadır.

Program, yerel yönetimlerin sürece ilişkin siyasi iradesini artırmak ve sürdürülebilir politika yükümlülüklerini oluşturmak, demokratik yerel yönetimi sağlamak; yerel Roman toplulukları ilgilendiren plan ve projelerin tasarlanması, uygulanması ve izlenmesine katkıda bulunulması için kapasitelerini geliştirmek ve güçlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

ROMACTED Programı, katılımcı bir çalışma döngüsüne dayanmaktadır. Roman vatandaşlarını, kamu personelinin ve karar vericileri dahil ederek:

- Yerel yönetimlerin kapasitelerini geliştirilmesi ile siyasi iradenin güçlendirilmesi ve yerel kalkınmanın desteklenmesi ile Roman vatandaşların yerel plan ve projelere katılımını teşvik etmeyi;
- Roman vatandaşları bireysel (temel haklara erişim, kapasite ve becerilerin geliştirilmesi konusunda yardımcı olmak) ve toplumsal düzeyde (toplumsal sorunların çözümü amacıyla sivil toplum düzeyinde örgütlenmelerine destek olmak) güçlendirmeyi (hazırlanması/eğitim verilmesi, beceri geliştirilmesi);
- İyi yönetim kavramlarını hayata geçirerek Roman vatandaşların sosyal içermesine yönelik çalışan kurumların bağlılıklarını, bilgi birikimi ve becerilerini iyileştirmeyi ve genişletmeyi amaçlamaktadır.

İletişim, işbirliği ve ortak eylem mekanizmalarının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi

İç ve dış kaynaklı fonlara erişim ile proje hazırlama ve uygulama faaliyetlerinin yanı sıra Roman topluluklarının güçlendirilmesinin ve demokratik katılımının sağlanarak yerel düzeyde siyasi sahiplenmeyi ve sürdürülebilir politika faaliyetlerine katılımı geliştirmek için teknik destek sağlanmasında işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır.

Yerel kaynakların geliştirilmesine yönelik eylem sürecinde, ROMACTED ilkelerinin uygulanması, aşağıdakilerin geliştirilmesine doğrudan katkıda bulunmaktadır:

- İletişim ve sosyal diyalog,
- Eğitim: Sürece, prosedürlere, metoda ve yetkinliklere ilişkin tüm yerel paydaşlara yönelik eğitimler düzenlenmesi,
- Vatandaş katılımını destekleyici mekanizmalar: Resmi toplantılar, bilgilendirici toplantılar, planlama toplantıları, yerel stratejileri düzenlemek veya desteklemek için toplantılar düzenlenmesi.

BU KILAVUZ NASIL KULLANILIR?

Bu kılavuz, adım adım takip edilecek şekilde düzenlenmiştir. Tüm ROMACTED süreci hakkında net bir fikir edinmek için tüm adımların üzerinden geçilmesi tavsiye edilmektedir. Bazı durumlarda, şartların özgünlüğü ve başlangıç aşamasındaki olguktan dolayı bazı adımlar paralel seyredebilmektedir. Bu nedenle, “herkese uyan tek çözüm” yaklaşımı yoktur.

Tüm adımlar, kendi içinde belirli bir zaman diliminde tamamlanması beklenen faaliyetlere ayrılmıştır. Bununla birlikte, önerilen yöntem her belediyenin kendi ihtiyaçlarına göre uyarlanmalıdır.

Genel ROMACTED yaklaşımını daha iyi kavramak için aşağıdaki dokümanların okunması tavsiye edilmektedir:

- Ulusal ve Yerel Kolaylaştırıcılar için ROMED2 Kılavuzu ve Kaynaklar,⁴
- ROMED’i tecrübe etmek, Roman topluluklarının katılımının geliştirilmesi ve etkin katılımı için bir miras,⁵
- ROMACT Kılavuzu, Dezavantajlı Roman topluluğunun yaşam koşullarını iyileştirmek isteyen Belediye Başkanları, Yerel Yönetimler ve Roman vatandaşlar için Kılavuz⁶.

Önemli metodolojik katkı sağlayan tamamlayıcı bilgiler ROMED Eğitici Kılavuzu’nda yer almaktadır.⁷

4 <https://bit.ly/2j5RXjG> adresinde mevcuttur;

5 <https://bit.ly/2oxu1dU> adresinde mevcuttur;

6 <https://bit.ly/2C56mIn> adresinde mevcuttur;

7 <https://bit.ly/220scS3> adresinde mevcuttur;

ROMACTED SÜRECİ NASIL BAŞLATILIR?

Herhangi bir tür eylemin gerçekleşmesinden önce, hedeflenen bölgelerde eylemin uygulanmasından sorumlu bir yapı oluşturmak önemlidir. Bu tür yapılar genellikle (ancak münhasıran değil) aşağıdaki yapıların dahil olduğu bir destek ekibi oluşturulmasını gerektirir.

- Operasyonel ve lojistik destek sağlamak için sivil toplum veya diğer herhangi bir kuruluş,⁸
- Ulusal Koordinatör (yukarıda bahsedilen kuruluşun bir parçası olabilir),
- Proje asistan(lar)ı (finans, raporlama, planlama, organizasyon vb. sorumlu),
- Nihai yararlanıcılar olan yerel topluluklar ve belediye makamları ile doğrudan temas kurmaktan sorumlu seçilmiş kolaylaştırıcılardan oluşan bir ekip,⁹
- Temel sorumluluğu; programın nihai faydalanıcılarıyla etkileşim yoluyla veya temel başlangıç anketi ile belirlenmiş öncelik alanlarında uzmanlık, destek ve eğitim sağlamak olan seçilmiş uzmanlardan oluşan bir ekip.

Ekibin nihai yapısı, Programın uygulandığı ülkedeki ihtiyaçlar doğrultusunda oluşturulmaktadır.

Metodolojik adımların uygulanmasına başlanmadan önceki ilk birkaç ay tüm paydaşlar arasında bir uyum oluşturmak için çok önemlidir. Bir uygulayıcının iletmek istediği mesajlar, yerel düzeyde (hem Roman vatandaşlar hem de yerel yönetimler düzeyinde) eylemin sürdürülebilirliği ile uyumlu olmalıdır. Bu çerçevede dikkate alınması gereken birkaç husus bulunmaktadır:

Yerel bağlamda kapasite geliştirme bir süreçtir. Tüm paydaşları bir araya getirmeyi, aralarında bağlantı kurmayı, bir iletişim sistemi oluşturmayı ve işbirliğini teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu ne kısa vadeli ne de bir kerelik bir faaliyettir. Aksine yerel topluluklarda gerçek ve sürdürülebilir gelişmelere yol açabilecek uzun vadeli değişikliklere yapılan bir yatırımdır.

8 Diğer ROMACTED yararlanıcılarının aksine, Türkiye'deki destek kuruluşu, idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu kuruluşu statüsünde olan Türkiye Belediyeler Birliği'dir.

9 Bazı durumlarda süreç, arabulucular ağının yerel topluluklarda kapsanmasını veya etkinleştirilmesini gerektirmiştir. ROMACTED Programında, daha önce ROMED1 Programı kapsamında eğitilmiş olan arabulucular, Roman topluluklarının mobilizasyonu için istisnai bir kaynak olmuştur (Bosna Hersek örneği).

Toplumun çerperinde bulunan topluluklarla yakın çalışma, bu toplulukların konumlarının en iyi şekilde anlaşılmasını ve çerpere itilmenin nedenleri ile mücadele etmek için yollar geliştirilmesini gerektirir. Bunlar her zaman birbirleriyle bağlantılıdır ve bütünleşik bir yaklaşıma dayalı eylemler gerektirir. Bu nedenle, birbirinden ayrı faaliyet yürütmek yerine, olumlu etki yaratmak için iyi düşünölmüş bir dizi eylem ve faaliyet birlikte geliştirilmelidir.

Topluluk üyelerinin katılımı, güçlendirme süreci için çok önemlidir. Dezavantajlı grupların doğrudan katılımı olmadan, ihtiyaç analizi hedef gruplar için güvenilir ve kabul edilir olmaz. Bununla birlikte, Roman vatandaşların yaftalamasını önlemek ve sosyal uyumu güçlendirmek için iki taraf arasında etkileşimi geliştirmek amacıyla Roman olmayanları da sürece dahil etmek gerekir.

Sürdürülebilirlik meselesi, benzer eylemlerin uygulanmasında her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. Finansman sağlandığında, süreç hızlı bir şekilde ilerlerken mali kaynaklar mevcudiyetini yitirdiğinde var olan yapılar çalışmaya devam edemeyebilir. Bu nedenle, eylemin ilk aşamasından itibaren sürdürülebilirliğe yönelik yapılanmaya başlamak önemlidir. Olası en iyi senaryoda, merkezi ve yerel yönetimler¹⁰ metodolojinin değerini anlayacak; ya gelecekteki uygulama maliyetlerini genel bütçeye dâhil edecek ya da önceki uygulama ile edinilen tecrübeye dayanarak yeni araçlar geliştireceklerdir.

10 Portekiz hükümeti, 2019-2020 döneminde ROMED'in üçüncü baskısını maddi olarak desteklemeyi taahhüt etmiştir. Taahhüt Mektubu, Vatandaşlık ve Eşitlik Bakanı ile Letras Nómadas Aidc (Destek kuruluşu) arasında imzalanmıştır.

PAYDAŞLARIN DESTEĞİ VE SİNERJİ OLUŞTURMA

İlk aşamayı başlatmak için yerel düzeydeki paydaşların desteğine ihtiyaç duyulur. Örneğin; yerel Roman topluluklarının, farklı belediye hizmetlerinin, okulların, istihdam kurumunun desteği gerekebilir.

Sürecin yerel yönetimlerden başlatılması aşağıdakiler için önemlidir:

- ─ Roman topluluklarının güçlendirilmesi sürecine yönelik bağlılık oluşturulması,
- ─ Toplumun çeperinde yer alan toplulukların refahının artırılmasına yardım edilerek ana akım toplumun yaşamının iyileştirilmesi,
- ─ Ana akım nüfusun faydalanabileceği yerel yönetimlerin kapasitesinin geliştirilmesi,
- ─ Sahiplenme ve sürdürülebilirlik sağlanması.

Uygulama süreci aynı zamanda merkezi yönetim birimleri ile işbirliği yapılmasını gerektirir. Çünkü:

- ─ Roman stratejisinin uygulanmasından sorumlu ulusal bir kuruluş/bakanlık ile Mutabakat/İşbirliği¹¹ Zaptı'nın imzalanması gerekir,
- ─ Roman topluluklarında ve yerel yönetimlerde belirlenen ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak diğer icracı bakanlıklarla işbirliği yapılması gerekir. Uygulamada, bu bakanlıklar Roman stratejilerine temel aktörler olarak dahil edilmektedir. Program yerel düzeyde faaliyet gösterdiğinden, bazı durumlarda yerel yönetimlerden sorumlu bakanlığın (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) katılımı önem arz etmektedir.
- ─ Programın diğer belediyelerde yaygınlaştırılması için devlet tarafından sağlanan fonlara ihtiyaç duyulmaktadır.

11 Zaptın son başlığı, yararlanıcının/ülkenin siyasi durumuna ve bu tür bir belgeye akit taraf olacak kurumla yapılan anlaşmaya bağlıdır. Sırbistan'da bu belge, İşbirliği Protokolü olarak adlandırılmıştır.

- Süreç, aynı zamanda ana donörlerin özellikle de faaliyetleri/projeyi halihazırda yerel düzeyde yürüten uluslararası donörlerin¹² katılımından da yarar sağlamaktadır.

Dış donörlerin/ortakların dahil olması aşağıdakiler için önemlidir:

- İyi uygulama ve insan sermayesi değişimi aracılığıyla genel eylemin güçlendirilmesi,
- Toplum için belirlenen ihtiyaçları temel alan girişimlerin ve projelerin finansmanına yönelik olanakların yolunun açılması,
- Metodolojinin diğer bölgelere yaygınlaştırılmasına yönelik olanakların yolunun açılması,
- Diğer programlar/projeler kapsamında geliştirilmiş yapılardan azami derecede faydalanma konusunda paydaşlara yardımcı olunması.

Sinerji oluşturulması sürecin temelidir. Geçmiş ve devam eden girişimlerin hedeflenmesi ve ROMACTED ile diğer program ve girişimler arasında eylemin uygulanmasını daha güçlü hale getirebilecek ortak bir zemin oluşturmanın yollarını aramak son derece önemlidir. Bu metodolojinin temel değerlerinden biri, eş yönlü yapılar oluşturmak yerine mevcut olanların kullanılmasıdır.

TOPLUMUN ÇEPERİNDE YER ALAN TOPLULUKLARLA NASIL ÇALIŞILIR?

ROMAN VATANDAŞLARIN SÜRECE DÂHİL EDİLMESİ

En kırılgan gruplara destek olurken kullanılan en iyi yaklaşım, bu grupları doğrudan uygulama sürecine dahil etmektir. ROMED ve ROMACT Programlarıyla edinilen deneyim, Roman vatandaşların katılımının, sürece ilişkin sahiplenmeyi ve bağlılık duygusunu artırdığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte, Roman olmayanların katılımı da çok önemlidir. Zira bu, ortak çıkarların işbirliğini teşvik etmekte ve Roman vatandaşların yaftalanmasını önlemektedir.

¹² Ülkelerin/yararlanıcıların çoğunda, sinerjiler Bölgesel İşbirliği Konseyi (Roman Entegrasyonu 2020), UNDP (ReLOaD Programı), GIZ, OSF vb. gibi kuruluşlarla ve farklı elçiliklerle oluşturulmaktadır. Avrupa Birliği Delegasyonları, Avrupa Birliği'nin doğrudan bir temsilcisi olduğundan Delegasyonların ülke/yararlanıcı düzeyinde süreçte önemli bir bağlantı olduğu kaydedilmelidir.

Kötü yaşam koşulları içinde olan Roman vatandaşların sosyal içermesine öncelik verilmelidir. İçerme stratejisi ayrıca Roman olmayan benzer dezavantajlarla karşı karşıya olanlara da fayda sağlamalıdır. Bu, Roman vatandaşların kamu kaynaklarından daha fazla pay aldıkları şeklindeki olumsuz algılarla mücadele edilmesine yardımcı olacaktır.

Metodolojik adımların fiili olarak uygulanmasından önceki altı ay boyunca, hedeflenen bölgeler ve bu bölgelerde yaşayan Roman toplulukları hakkında bilgi edinilmesi önemlidir. Her bölgede ön saha araştırmasının yapılması, belediyelerin ve toplulukların karşılaştığı eksikliklerin anlaşılmasını sağlayacaktır. Bu, aynı zamanda belirli yerel ihtiyaçlara çözüm üretmek için strateji geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

Bu ön saha araştırmasının göstergeleri, toplumun demografik durumunu, eğitim seviyesini, istihdam oranlarını, sağlık ve barınma durumunu yansıtmalıdır. Elde edilen göstergelerin analizi, yerel ihtiyaçlara cevap verme stratejisinin uyarlanmasına yardımcı olacaktır.

EYLEMİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ NASIL SAĞLANIR?

FİNANSMAN DURDUKTAN SONRA NE OLUR?

Eylemin uygulanma süreci sona erdiğinde, etkileri ortadan kalkmamalıdır. Bu çerçevede, bazı noktaların üzerinde durulmalıdır:

- Yerel kuruluşların ve Roman vatandaşların süreci sahiplenmesinin teşvik edilmesi,
- Kuruluşlarda toplum üyelerinin (örneğin; arabulucular, Roman koordinatörlerin) daha fazla temsili için lobi faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Program boyunca kurulacak yapılar yoluyla vatandaşlar ile iletişim için kalıcı mekanizmalar oluşturulması,
- Eylemin stratejik görünürlüğü üzerinde çalışılması (görünürlük/donör etkinlikleri),
- Farklı paydaşlarla sinerjiler oluşturulması ve eylemin sürdürülmesi ile belirlenmiş önceliklerin yaygınlaştırılması için fon kaynaklarının hedeflenmesi,
- Eylemin merkezi ve/veya yerel düzeye yaygınlaştırılması: yetkililerin eylemin önemini anlamalarının ve uzun vadede sürdürülebilirliği için kaynak sağlamlarının temin edilmesi.

Sürdürülebilirlik ancak ülke yararlanıcısının veya yerel yönetimlerin bu sürecin faydalarını anlaması durumunda sağlanabilmektedir; faydalar sadece topluluk

sorunlarını çözmekle kalmaz, aynı zamanda ana akım nüfusun refahını iyileştirmekte ve böylece metodolojinin gelecekte de uygulanmasını teşvik etmektedir. Sürdürülebilirliği sağlamakla ilgili başka bir konu da toplulukların kapasitelerini geliştirmektir. Böylece topluluklar, belirlenen hedeflere ve önceliklere ulaşmak için atmaları gereken adımları net bir şekilde anlamaktadırlar. Bu da diğer donörlerin sürecin önemini fark etmelerini ve metodolojinin uygulanması için gelecekteki finansmanı üstlenmelerini sağlayabilecektir.

Bununla birlikte, ROMACTED metodolojisinin sabit bir araç olmadığı, farklı durumlara ve bağlamlara uyarlanabilen esnek bir araç olduğu akılda tutulmalıdır. Metodolojik bileşenlerin nihai yararlanıcıların ihtiyaçlarına göre uyarlanabilirliği, nihai amaçlara daha verimli bir şekilde ulaşılmasına yardımcı olarak uzun vadede sürecin sürdürülebilirliğini sağlamaktadır.

POTANSİYEL RİSKLER NASIL GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULUR?

Süreci tehlikeye sokabilecek uzun bir risk listesi bulunmaktadır. Risklerden bazıları kolayca yönetilirken, bazıları da Programın uygulanmasını tehlikeye sokabilir. Özellikle siyasi krizler beklenmedik bir şekilde ortaya çıkabilir ve yararlanıcıların tüm ana süreçlere erişimini aksatabilir. Bu koşullarda çok az şey yapılabilmesinden rağmen, her hâlükârda bunların göz önünde bulundurulması önemlidir.

Merkezi düzeyde belirgin olmayan siyasi atmosfer, sadece yerel düzeyi kolayca etkilemekle kalmaz, hedeflenen bölgelerde eylemin genelini etkileyebilir. Seçim döngüleri, çoğu zaman Program için faydalı olmayacak yüksek düzeyde bir belirsizlik ve potansiyel güç kaymasını beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte, bu aynı zamanda süreci benimsemeleri ve eylemlerin gerçekleştirilmesi için daha fazla kaynak aktarmaları konusunda yeni yerel aktörleri etkilemek için de bir fırsat olabilir.

Roman topluluklarıyla çalışmak, toplumun çeperinde yer alan toplulukların sahip olduğu yüksek direnç sebebiyle hassas bir konudur. Bu, kimi zaman topluluk üyelerinin kendilerini kullanılmış ve/veya aldatılmış hissetmelerine yol açan çok sayıda geçmiş veya devam eden projeden kaynaklanmaktadır. Çoğu zaman topluluk üyelerinin, Toplum Eylem Grubu toplantılarına katılmaları karşılığında bir şey istedikleri görülür.

Yerel düzeydeki paydaşların sürece katılmak konusundaki isteksizliği, uygulama sırasında karşılaşılabilecek diğer bir risktir. Eğer bir belediyede siyasi sahiplenme eksiğe, bunun nedenlerini anlamak ve başka bir bölge aramak ya da eylemi belirlenen koşullara göre uyarlamak önemlidir. Çoğu zaman yetkililer eylemin görünenin ötesindeki etkisini ve anaakım toplumun yaşamını nasıl olumlu yönde etkileyeceğini görmekte başarısız olurlar.

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

ROMACTED METODOLOJİSİ

DÖRT ADIM

Kılavuzun içeriğini uygulamaya koymadan önce aşağıdaki unsurların dikkate alınması gerekir:

- ─ Yerel düzeyde ROMACTED süreci dört ADIM'dan (ROMACT metodolojisine dayanan) oluşmaktadır. Her bir ADIM temel faaliyetler (EYLEM'ler) içermektedir;
- ─ Bu ADIMLAR ve ilgili EYLEM'ler güçlü biçimde birbirine bağlıdır. ROMACTED süreci, ayrı eylemlerin uygulanmasından ziyade uyumlu bir bütün olarak görülmelidir;
- ─ ROMACTED sürecinin başarılı sonuçlara ulaşması için tüm EYLEM'lerin pilot belediyelerin her birinde uygulanması gerekir;
- ─ Tüm ROMACTED sürecinin uygulanması için en az 20 ay gerekir. Bunun, süreç için minimum bir süre olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Farklı ülkelerdeki farklı koşullara bağlı olarak, süreç daha uzun bir uygulama süresi gerektirebilir. Genel olarak, sürecin 20-24 ay olabileceği tahmin edilmektedir.

ROMACTED ZAMAN ÇİZELGESİ

Aylar	
ADIM 1 Sürecin hazırlanması	EYLEM 1 Eylem ihtiyacının anlaşılması
	EYLEM 2 Koordinatörün atanması (LA)
	EYLEM 3 Paydaş haritasının çıkarılması
	EYLEM 4 Kurumsal Çalışma Grubu ve Belediye Görev Gücü Grubu'nun Kurulması
	EYLEM 5 TEG kurulmasının desteklenmesi
	EYLEM 6 Roman topluluğunun üyeleri için eğitim
	EYLEM 7 Topluluğun durumunun ve fırsatların değerlendirilmesi
ADIM 2 İhtiyaçların değerlendirilmesi ve önceliklendirme	EYLEM 8 Müdahale edilecek alanlara karar verilmesi
	EYLEM 9 Belediye kapasitesinin değerlendirilmesi
	EYLEM 10 Topluluk ihtiyaç analizi
	EYLEM 11 Topluluk Öncelikleri Listesi'nin hazırlanması
ADIM 3 Ortak bir eylem planının kabul edilmesi	EYLEM 12 Roman içermesine yönelik Ortak Eylem Planı'nın geliştirilmesi ve kabul edilmesi
	EYLEM 13 Kısa/orta vadeli eylemlerin uygulanması
	EYLEM 14 Roman vatandaşların sorunlarının Yerel Kalkınma Planları ve Stratejisine Entegrasyonu/Anaakımlaştırılması
	EYLEM 15 Somut eylemlerin hazırlanması
ADIM 4 Finansman ve projenin uygulanması	EYLEM 16 Eylemlerin finanse edilmesi
	EYLEM 17 Eylemlerin uygulanması
	EYLEM 18 İzleme ve değerlendirme
ROMACTED sürecinin halka açıklanması	
Yerel yönetimler ve Roman topluluğunun kapasitelerinin artırılması (TEG'lerin geliştirilmesine destek)	

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

SÜRECİN HAZIRLANMASI

EYLEM-1 - EYLEM 7

- **EYLEM 1-4 belediye yönetimi ile ilgilidir: Yerel yönetimlerin Roman nüfusunun sosyal içermesini sahiplenmelerinin sağlanması**
- **EYLEM 5-7 Roman topluluklarıyla ilgilidir: Roman nüfusunun harekete geçirilmesinin sağlanması (belediyedeki süreç ile eş zamanlı seyretmektedir)**

En başında, bu adımın Programın iki hedef grubu - belediye yönetimi ve yerel Roman vatandaşları arasındaki ilişkilerin resmileştirilmesi gerektiğinin açıklanması elzemdir.

Bazı durumlarda, destek ekipleri önce TEG ve ardından Kurumsal Çalışma Gruplarını (KÇG) oluşturmuştur. Sürecin başlangıç noktasının, öncelikle programın uygulandığı bağlama ve ortama bağlı olduğunu vurgulamak gerekir. Bu nedenle, sürecin hazırlanması genellikle aynı ülke/yararlanıcı içerisinde bile bir belediyeden diğerine farklılık gösterebilmektedir.

ROMACTED Programı, Roman nüfusuna odaklanarak toplumun çeperinde yer alan grupların sorunlarını çözme konusunda bütüncü bir yaklaşım oluşturulmasına öncelik vermektedir. Bu bütüncü yaklaşım, tüm paydaşların katılımı ve farklı mekanizmalar veya biçimler aracılığıyla girişimlerin ve eylemlerin oluşturulması anlamına gelmektedir.

EYLEM 1 Eylem ihtiyacının anlaşılması

**İlk önce belediye temsilcileri ile iletişime geçiniz.
(Toplantılar yapılması, Programın sunulması, hedeflerin belirlenmesi)**

Bu faaliyet çoğunlukla yerel bir kuruluş tarafından başlatılan süreci ilgilendiren bir durumdur.

ROMACTED Programı uzun vadeli bir süreçtir ve en başından itibaren yapıcı iletişim kurulmasını gerektirir. Yerel yönetimlerle kurulan ilk temas genellikle işbirliğinin verimli olup olmayacağını belirler.

Bazı ipuçları:

- Önceden hazırlanınız. Tüm detaylar, belediye personelinin rol ve sorumlulukları, Roman vatandaşlarla ilgili önceki girişimler (veya bunun olmaması) ve faaliyetler hakkında bilgi edininiz. Bu, Programı paydaşlara sunarken yararlı bir bakış açısı sağlayacaktır.
- Genellikle bu amaçlar için belediye personeli görevlendirildiğinden belediyelerin üst düzey yetkililerinin bu konulara fazlaca vakit ayırmak istemediklerini göz önünde bulundurunuz. Bununla birlikte, hiyerarşiye saygı göstermek adına ilk iletişimin en üst yönetime hitaben yapılması gerekir.
- Uygun bir mektup hazırlayınız. Bu adımda "üslup" çok önemlidir. Programı, her iki tarafın da yarar sağladığı ve küçük bir uzlaşma ile kazandığı bir senaryo olarak sununuz. ROMACTED Programı bu ilkeyi desteklemektedir. Bu ilkeye göre, her iki taraf da uzlaşmaya ve birlikte çalışmaya hazırdır ve dolayısıyla bundan yarar sağlamaktadır.

Mektupta aşağıdaki bileşenlerin bulunması gerekir:

- ✓ Sağlayacağı faydalar ve fırsatlar dâhil olmak üzere Programın kısa bir açıklaması,
- ✓ Roman vatandaşların temel sorunlarının bazıları,
- ✓ ROMACTED Programının yöntem ve ilkelerini sunmak ve gelecekteki kurumsal işbirliğini resmileştirmek için bir toplantı talep edilmesi.

Yerel yönetimlerle yapılan ilk toplantıda, işbirliğini resmileştirmede önemli olacak ilave ihtiyaçları göz önünde bulundurmak önemlidir:

- Toplantılarda kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan konferans salonu, ikramlar, materyal basımları için belediye kaynaklarını kullanma imkanı (bu konulardan bazılarını belediyeyle yapılan Mutabakat Zaptına dahil etmek gerekebilir);
- Çalışmaya yönelik siyasi, profesyonel motivasyon ve eğilimleri araştırınız. Bunu bilmek yararlıdır. Böylece en azından eğitim veya diğer bazı faaliyetlerinizi aracılığıyla motivasyon ve isteklilik seviyesini artırana kadar faaliyetlerinizi gerçekçi bir şekilde planlayabilirsiniz.

Mutabakat Zaptı'nın hazırlanması

Mutabakat Zaptı, sürece doğrudan dâhil olan her bir paydaşın gereksinimlerini ortaya koyar. Mevcut ROMACTED Programında,¹³ Mutabakat Zaptında yerel yönetimlerin temsilcilerinin ve Roman stratejisinin izlenmesinden sorumlu kurumun imzası öngörülmektedir. Bununla birlikte, Mutabakat Zaptının yapısı, uygulandığı yerdeki yararlanıcıya veya belediyeye bağlıdır.

ROMACTED sürecini belediyede uygulama kararı, belediye başkanının veya belediye meclisinin yazılı kararı ile resmileştirilmektedir.¹⁴

Belgenin içeriğini hazırlamak için T1 şablonuna bakınız: Mutabakat Zaptı.

13 ROMACTED Programında (2017-2020) Mutabakat Zaptı Avrupa Konseyi, Roman stratejisinin izlenmesinden ve uygulanmasından sorumlu Bakanlık/Kurum ve yerel yönetimlerin temsilcileri ile üçlü sözleşme olarak düzenlenmiştir. Bu belgenin sadece Avrupa Konseyi ile yerel yönetimler (Bosna-Hersek ve Kosova *) arasında veya Avrupa Konseyi ile uygulama ortağı (Türkiye) arasında imzalandığı bazı durumlar vardır.

14 Bazı yararlanıcılarda, bu tür kararların resmi olması için oylamanın yerel meclislerde kabul edilmesi zorunlu olabilmektedir. Diğer durumlarda, süreci daha sonraki aşamalarda kolaylaştırmak için destek ekibinin tek kararı olarak yapılmıştır. 2018'in başlarında Arnavutluk'ta böyle olmuştur; Roman Entegrasyonu Yerel Eylem Planını onaylamaları ve ROMACTED metodolojisinin 4'üncü adımında fon ayırmaları için farkındalığın yerel yönetimi ve seçilmiş temsilcileri kapsayacak şekilde genişletilmesi amacıyla destek ekibi yedi belediye meclisinin oturumlarına katılmıştı.

Açılış etkinliği ve Mutabakat Zaptının imzalanması

Açılış etkinliği, Program boyunca katılacak yerel yönetimlerle kurumsal işbirliğini resmileştirmek için düzenlenmektedir. Etkinlik aynı zamanda başlı başına faaliyetleri tanıtmak ve sürece katılımı teşvik etmek için de bir fırsattır.

ROMACTED Programının uygulanması sırasında bu tür etkinlikler (resmi oturum, konferans veya yuvarlak masa görüşmesi şeklini alabilir) düzenlenirken, aşağıdakilere özel önem gösterilmesi gerekir:

- **Zamanlama** - Sembolik ve önemli bir tarih seçmeyi düşünürken, bu tarihin önemli ve önde gelen belediye temsilcileri (belediye başkanı) için uygun olup olmadığını göz önünde bulundurmak daha mühim olabilir;
- **Davetliler** - Önde gelen Roman vatandaşlar(kadın ve erkekler), ulusal kurum temsilcileri, donörler, medya ve yerel paydaşlar gibi tüm önemli paydaşların dâhil edilmesi gerekir.

Tüm davetliler, uygulamaya ister doğrudan ister dolaylı olarak katılsın, etkinlikte bulunmanın yararının farkında olmalıdır. Ayrıca, sürecin sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçlayan potansiyel sinerji yaratmanın yanı sıra mevcut kaynakları ve yapıları kullanmanın yararlarını da anlamalıdır.

- **Belediye başkanları/yerel temsilciler ve gündemleri**- Belediye başkanları/yerel temsilciler konferans süresince kalamayacaktır. Bu nedenle, belediye başkanlarının katılım durumları gündem belirlenirken öngörülmelidir.
- **Gündemde Roman vatandaşların temsili** - ROMACTED Programı kapsamında düzenlenecek açılış konferanslarında, Roman temsilcileri birçok durumda panel moderatörleri veya açılış konuşmacıları olmuştur.
- **Etkinlik öncesi ve sonrasında medya tanıtım ve görünürlük faaliyetleri**- Etkinlik öncesi ve sonrasında medya tanıtım ve görünürlük faaliyetleri başlamak üzere olan süreç hakkında kamuoyunu bilgilendirmede rol oynar ve etkinliğin cazibesine katkıda bulunur.

Bir etkinliğin hazırlanmasını kolaylaştırmak için, T2 Etkinlik Planlama şablonuna bakınız.

Programın resmi olarak yararlanıcı düzeyinde başlatılmasından sonra, diğer küçük ölçekli açılış etkinlikleri belediye düzeyinde de gerçekleştirilebilir. Bu faaliyetler, çeşitli şekillerde olabilir. Örneğin; yuvarlak masa görüşmeleri, daha geniş kitleleri kapsayan sunumlar, hem Roman vatandaşları hem de yerel yönetimleri içeren kültürel faaliyetler veya diğer ortak faaliyetler.

Katılımcı Yerel Stratejik Planlama Çalıştayı

Çalıştaylar açılış etkinliğinden ya önce ya da sonra düzenlenmektedir. Bunlar, ROMACTED metodolojisi konusunda Programın nihai kullanıcıları olan Roman vatandaşların ve yerel yönetimlerin eğitimine hizmet etmektedir. Bu nedenle, çoğu durumda, katılımcılar potansiyel TEG üyeleridir ve belediye başkanı tarafından görevlendirilen irtibat noktalarıdır.

İlk çalıştayın birkaç önemli amacı vardır:

Kolaylaştırıcılar için:

- ROMACTED Programının tanıtımı,
- Aktif katılımın teşvik edilmesi,
- Sorunları belirleme ve ortak girişimler tasarlama yolunun sunulması.

Roman topluluklarının temsilcileri¹⁵ ve belediye temsilcileri¹⁶ için:

- ROMACTED metodolojisiyle ilgili ortak bir anlayışa ulaşılması,
- ROMACTED uygulamasındaki adımların açıklanması,
- Yıllık ortak bir iş planı taslağının geliştirilmesidir.

Bazı yararlanıcılarda, uygulamada yalnızca Roman gençlerin katılımının sağlanmasının (daha yaşlı Roman liderlerinin katılımı olmadan) verimli bir strateji olduğu kanıtlanmıştır. Zira, bu durumda gençlerin daha aktif olmak ve görüş ve fikir alışverişinde bulunmak için yeterince özgüvene sahip oldukları görülmüştür.

15 Toplulukla yapılan başlangıç toplantıları sırasında potansiyel TEG üyelerini tanımlamalısınız. Çalıştaya davet edileceklerdir.

16 Genellikle belediye makamlarının temsilcileri arasında bulunun, belediye başkanı tarafından atanan temas kişileri, önceki çalıştaylarda yer almıştır. Tabii ki, çalıştay planlama aşamasında kararlaştırılmış ise, yerel yönetimin diğer üyeleri de çalıştaylara katılabilmektedir.

İlave çalıştaylar düzenlemenin amacı, uygulamada daha somut adımlar sağlamak (ortak hedeflere yönelik ayrıntılı planlama ve eylemlerin yönlendirilmesi) ve diğer bölgelerdeki yerel paydaşlar arasında ağlar oluşturmaktır.

EYLEM 2 Koordinatörün atanması

Sürecin başında, belediye başkanı, ROMACTED Programının irtibat noktası olacak bir kişiyi görevlendirmelidir. Bu kişinin aşağıdaki eylemleri gerçekleştirmesi beklenir:

- Faaliyetlerin hazırlanması ve uygulanması ile uyumlu şekilde ROMACTED destek ekibi ile zamanında iletişim kurması;
- Belediye bünyesinde bir Belediye Görev Gücü Grubu oluşturması;
- Kolaylaştırıcı ve/veya Ulusal Koordinatör tarafından yönetilecek çalıştaylar düzenlemesi;
- Topluluk Eylem Grubu ile Kurumsal Çalışma Grubu arasında ortak toplantıların (Belediye Görev Gücü Grubu toplantıları) düzenlenmesine ve kolaylaştırılmasına katkıda bulunması;
- Daha önce yapılan anlaşmalara, eylemlere vb. karşı ilgili Belediye Görev Gücü Grubu'nun taahhüdünü izlemesi;
- Üzerinde uzlaşmaya varılan eylemlerde, Topluluk Eylem Gruplarının veya Roman topluluğu üyelerinin katılımı ve katkısı gerektiğinde kolaylaştırıcı ile koordinasyon sağlaması;
- Belediye başkanına veya diğer karar vericilere programın uygulamasındaki ilerleme hakkında zamanında bilgi vermesi ve talep edilen kararların dikkate alınmasını ve yerel meclise veya diğer kurumlara sunulmasını sağlaması.

Bu görevlendirme, belediye başkanı tarafından yazılı olarak kayıt altına alınmaktadır.

Bu faaliyeti başlatmak ve koordinatörün görevlendirilmesi için T3 şablonuna bakınız.

Bazı durumlarda, Sosyal Hizmetler Müdürü veya AB Yerel Sorumlu Kişisi (AB tarafından finanse edilen tüm programları yerel düzeyde koordine etmektedir) yerel koordinatör olarak görev yapabilir. Koordinatör ileriki adımlarda uygulamanın hızını etkileyebileceğinden koordinatörün yalnızca yerel sosyal içerme uzmanı olması yerine, belediyede daha yüksek bir hiyerarşik seviyede olması tavsiye edilmektedir. Uzman, destek kişisi olarak görev yapabilir.

EYLEM 3 Paydaş haritasının çıkarılması

Paydaşların her bir adımda haritalandırılması, Program boyunca faydalı olacaktır. Haritalandırma, yerel yönetimlerin uyguladığı projeler/programlar ile faydalanıcı düzeyinde ve uluslararası düzeyde ilgili kurumlar arasında yerel yapılar inşa edilmesi ve sinerji oluşturulmasının zeminini hazırlayacaktır.

Bu faaliyet, Programın uygulayıcı tarafından eylemden yarar sağlayabilecek tüm taraflara sunulmasından önceki aşama için özellikle önemlidir.

ADIM1'den itibaren, paydaşların (ortaklar) listesi yerel kolaylaştırıcılar tarafından düzenli olarak güncellenmektedir. Uygulamada bu, her kurumun adını, sorumluluklarını ve personel iletişim bilgilerini içeren bir tablo olan Paydaş Haritası'nı içermektedir.

Bu faaliyeti tamamlamak için T4 şablonuna bakınız: Paydaş Haritası.

EYLEM 4 Kurumsal Çalışma Grubu ve Belediye Görev Gücü Grubu'nun Kurulması

Kurumsal Çalışma Grubu (KÇG) Nedir?

KÇG, belediyelerin ilgili birimlerinin ve diğer yerel kurumların temsilcilerinden oluşan bir gruptur.

KÇG'nin yapısı durumdan duruma farklılık göstermektedir. Deneyimler, aşağıdaki hizmet birimlerinin, Roman vatandaşlar ile doğrudan çalışmaya odaklandıkları için temel paydaş olduğunu göstermektedir:

- Sosyal hizmet merkezleri
- Okul öncesi ve eğitim kurumları
- Polis/emniyet müdürlükleri
- İstihdam kurumları
- Yerel müdürlükler (barınma ve nüfus)
- İstihdam ve mesleki eğitim ve öğretim (MEÖ) kurumları
- Kültür kurumları
- Sağlık kurumları
- Belediyedeki diğer ilgili hizmet birimleri

Yukarıda bahsedilen birimlerin KÇG'de değerlendirilmesi ve bu gruba dahil edilmesi, diğer adımlarda acil yerel sorunlara somut çözümler bulma sürecine yardımcı olabilmektedir.

Önemli: Belediye hizmet birimlerinin ve diğer önemli paydaşların seçimi, yerel yönetimin idari yapısına ve yerel Roman topluluklarındaki tanımlı önceliklere bağlıdır.

ROMACTED uygulaması boyunca, KÇG'nin belediye başkanı tarafından resmi olarak görevlendirilmesi ve belediye meclisleri tarafından resmi olarak onaylanması, KÇG'nin oluşturulması için daha iyi bir seçenek gibi görünmektedir. Böylece ROMACTED faaliyetlerine katılım, kurumların sadece iyi niyetlerinin bir beyanı değil, "niteliği ve sorumluluğu" haline gelmektedir. Bununla birlikte, esneklik

göstermek ve katılımın resmileştirilmesi sürecinin fazla karışık bir bürokratik süreç haline gelip gelmeyeceğini öngörmek önemlidir.

Belediye meclisinin kullanımı için, KÇG üyeliğinin resmileştirilmesi belgesinin bir örneği T5 Şablonunda verilmiştir.

İlk KÇG toplantısının düzenlenmesi

İlk KÇG toplantısının düzenlenmesi,¹⁷ tüm katılımcıları gelecekteki çalışmalara katkıda bulunmaları amacıyla motive etmek için bir fırsattır. Bu toplantı uzun vadeli işbirliği ve eylem için bir yatırım olduğundan toplantıyı planlamak için yeterli zaman ayırmak önemlidir.

Toplantıdan önce görevlendirilen irtibat kişisi:

- KÇG üyeleri ile toplantıyı düzenler,
- Toplantının konusunu belirler,
- Tüm davetlilerin toplantıda bulunma olasılığını göz önünde tutarak toplantının zamanını ve mekanını belirler,
- Materyaller hazırlar (Örneğin, pankartları ve diğer tanıtım amaçlı ROMACTED materyalleri, gündem, katılımcı listesi vb.).

Toplantı sırasında, ROMACTED toplantı gündemine ilişkin bir öneri:

- Program ve toplantının amaçları ve gelecekteki toplantılar hakkında tanıtım konuşmaları yapılması,
- Mevcut durum, girişimler, planlar veya stratejilerin görüşülmesi,
- Paydaşların Roman vatandaşların ihtiyaçlarına cevap verme kapasitelerinin görüşülmesi,
- Sonuçların tanımlanması,
- Gelecekteki eylemlerle ilgili katılımcı planlama yapılması (zaman çizelgesi, izleme vb.).

17 KÇG'lerin kurulması sürecinde, destek ekipleri programı sunmak ve çalışma yöntemlerini görüşmek için potansiyel KÇG üyeleriyle yuvarlak masa toplantıları düzenlemiştir.

Bu toplantılar, KÇG'nin kapasitesinin tartışılması ve eğitim ihtiyaçlarının görüşülmesi için bir platformdur. (örneğin, yerel bütçeleme, kültürlerarası eğitim oturumu, proje teklifi yazma, vb.).

KÇG ayda en az bir defa toplanır. Sürecin ileriki ADIM'larında, Belediye Görev Gücü Grubu'nun çalışmalarına odaklanılması sebebiyle toplantıların yoğunluğu azalır.

Belediye Görev Gücü Grubu'nun Kurulması

BGC, KÇG ve TEG temsilcilerini bir araya getirir ve iki yapı arasında işbirliği ve yapıcı diyalog için zemin hazırlar.

KÇG, bazı durumlarda ya doğrudan BGC'nin kurulması sonrasında oluşturulmuş ya da hiç oluşturulamamıştır. Bu, genellikle yararlanıcılar benzer metodolojileri uygulamada halihazırda bir deneyime¹⁸ sahip oldukları ve sadece BGC Grubunu kurmanın daha anlamlı olduğu durumlarda meydana gelmektedir. Buna karşılık, bu faaliyeti yararlanıcıların az deneyime sahip olduğu veya hiç tecrübesi bulunmadığı durumlarda, KÇG ve TEG'in birbirinden bağımsız olarak çalışma rutini oluşturduğu ADIM 3'e ertelenmesi önerilmektedir.

Belediye Görev Gücü Grubu'nun yapısı hakkında ayrıntılı bilgi Kılavuzun ileriki sayfalarında yer almaktadır.

18 Bosna Hersek'te, ROMED2 Programı çerçevesinde kurulan Belediye Görev Gücü Grubu'nun aktif kalması nedeniyle KÇG'lerin kurulması çok az bir anlam ifade etmektedir.

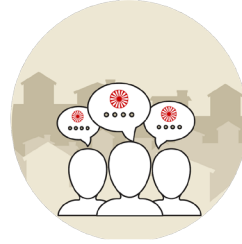
EYLEM 5 TEG kurulmasının desteklenmesi

TOPLULUK EYLEM GRUBU NEDİR?

TEG, yerel Roman topluluğu içinde çalışan bir gruptur. Temel olarak, Roman vatandaşların yaşam kalitesini artırmaya aktif olarak katkıda bulunmak isteyen Roman topluluğu temsilcilerinden oluşmaktadır.

TEG'İN ÖZELLİKLERİ:¹⁹

- **Yerel:** TEG üyeleri yerel Roman topluluğuna mensup olmalıdır,
- **Çeşitli:** TEG üyeleri, tüm topluluğun iyi bir örneklemini temsil eden, farklı yaş gruplarındaki erkekler ve kadınlar olmalıdır,
- **Ekip Odaklı:** Tüm TEG üyeleri eşittir ve kamu kurumları ile gerçekleştirilen toplantılarda kendilerini kimin temsil edeceğine birlikte karar verirler. TEG'de hiyerarşi olmamalıdır,²⁰
- **Demokratik:** Kararlar, TEG'de ifade edilen tüm görüşler dinlendikten sonra, mümkünse uzlaşma yoluyla, demokratik biçimde verilmelidir,
- **Açık:** Herkes dilediği zaman TEG'e katılabilir veya ayrılabilir. Bununla birlikte, TEG içindeki süreci izlemeyi sürdürecektir çekirdek grubun korunması çok önemlidir,
- **Topluluğun ilerlemesine odaklı:** TEG'nin temel amacı, sadece üyelerin değil, tüm topluluğun refahını iyileştirmektir,
- **Şeffaf:** TEG'in kararları, eylemleri ve başarıları, topluluğun diğer üyelerine de bildirilmelidir,
- **Yapıcı:** TEG, uygulanmaya ilişkin sorumlulukları, yetkinlikleri ve kaynakları dikkate alarak değişim için yapıcı öneriler sunmaya çalışmalıdır,

19 TEG'nin 10 özelliği, <https://bit.ly/2j5RXjG> adresinde mevcut olan Ulusal ve Yerel Kolaylaştırıcılar için ROMED2 Kılavuzu ve Kaynaklar'da (sayfa 51) ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. 11'inci özellik, yerel müdahalelerden alınan bir ders olarak ROMACTED Kılavuzunda yer almaktadır

20 Grup süreçlerinde liderlik kaçınılmazdır ancak dönüşümlü liderlik uygulanabilir. Bu durum, Arnavutluk'taki belediyelerden birinde mevcuttur ve bu süreç tek bir bireyden daha fazlasını güçlendirmektedir.

- **İnsan hakları ilkelerine dayalı:** TEG'nin tüm faaliyetlerine hakların eşitliği ilkesi rehberlik etmelidir,
- **Tanınmış:** TEG'in, yerel yönetim tarafından ortak olarak tanınması gerekir,
- **Toplumsal cinsiyete duyarlı:** Grubun üretkenliği ve konuya ilişkin faaliyetlerin kapsamının belirlenmesi için çok önemlidir.

KİMLER TEG ÜYESİ OLMALIDIR?

Topluluklarındaki değişimin ve eylemin aktif aktörleri olmak isteyen bireyler veya gruplar

Roman topluluğu bünyesinde TEG'e katılmak isteyen farklı Roman erkek ve kadın kategorileri vardır. Grup, herkese açık olmalı ve belirli bir kesimin katılımına özel olmamalıdır. Roman gençleri ve kadınları en kırılğan gruplar arasında oldukları ve düşük katılım gösterdikleri için olumlu deneyimler, bu grupları TEG'e dahil etmenin önemli olduğunu göstermektedir.

Roman Sivil Toplum Kuruluşları Temsilcileri (STK'lar)

Bu, son derece hassas bir konu olabilir. STK temsilcilerinin TEG'e dahil edilmesiyle, TEG'in gündeminin STK liderlerinin gündemi tarafından yönlendirilme riski ile karşı karşıya kalması olasıdır. Diğer taraftan, eğer bu temsilciler TEG'e katılmaları için davet edilmezlerse, bu durum Roman vatandaşlarının katılımını olumsuz yönde etkileyebilir. Bu nedenle, TEG'in eşitlik ve herkesin deneyimlerine değer verme ilkelerine bağlı olduğunun altı çizilerek TEG'in ulaşmayı amaçladığı hedeflere ilişkin bir anlayışa varılması önem arz etmektedir.

Gruba katılım için temel koşullar şunlardır:

- Roman kadın ve erkeklerinin sürece bağlılığı ve toplantılara düzenli katılım sağlamaları,
- Proaktif yaklaşım (Grup içindeki görüşmeler genellikle çözümsüz sorunları listelemenin ötesine geçmeli ve önceliklere yönelik yapıcı çözümler analiz etme, belirleme ve önerme ihtiyacını vurgulamalıdır). Deneyimler, bu proaktif tutuma sahip olmayan insanları bir araya getirmenin bir faydası olmadığını göstermiştir. Zira bu durumda toplantıların, herhangi bir yapıcı çözüm üretmeksizin, yalnızca yanlış olan her şeyi tespit etmeye yönelik bir alıştırmaya haline geldiğini göstermiştir.
- Roman topluluğunun içinde somut girişimlerde bulunmaya ve eylemlere katılmaya hazır olma.

Bir toplulukta çalışmaya başlamadan önce, girişimlerin oluşturulmasına ve uygulanmasına vatandaşların katılımının demokrasi inşasında ileri bir düzeyi temsil ettiği vurgulanmalıdır.

Mobilizasyon

Mobilizasyon süreci, Roman topluluğunda yerel girişimlere aktif katılımı ilgilene kilit bireyleri belirlemek için gerçekleştirilmektedir. Uygulamada bu, bireyler ve gruplar arasında motivasyonun artırılması anlamına gelmektedir. Bu nedenle, Roman topluluğunda çalışan arabulucuların, önde gelen bireylerin veya ekip üyelerinin motive edici ve öncü olması arzu edilmektedir.

TEG NE YAPAR - TEG'İN TEMEL ÇALIŞMA İLKELERİ NELERDİR?

TEG:

- Yerel girişimlere katılmaları için yerel toplulukları harekete geçiren,
- Roman topluluğunun durumu ve ihtiyaçları hakkında bilgi toplayan,
- Tüm yerel paydaşların odaklanması gereken güncel olaylar, acil sorunlar ve konular hakkında bilgi toplayan,
- Girişimler, eylemler ve eylem türleri öneren,
- Roman topluluklarının refahı için faaliyetlerin ve girişimlerin hayata geçirilmesine katılım sağlayan,
- Topluluk içinde katılım ve aktivizm ile ilgili çeşitli konularda eğitim faaliyetleri yürüten,

- BGC grubuna bilgi sağlayan ve grup üeleriyle işbirliği yapan bir gruptur.

TEG, bireysel sorunları çözen bir gruptan ziyade sorunları tanımlamayı, çözümler önermeyi ve bu sorunlarla baş etmeyi amaçlayan yerel girişimlerin uygulanmasında yer almak üzere Roman kadın ve erkekleri bir araya getirmektedir.

TEG TOPLANTILARI NEREDE YAPILMAKTADIR?

Bu toplantıların yapılacağı en uygun yer Roman vatandaşların bulunduğu mahallelerdir. Olası yerler şunlardır:

- Bölgesel toplulukların binaları, kültür merkezleri veya yerel topluluğa ait diğer bazı binalar,
- Sivil toplum kuruluşlarının binaları.

Eğer bu uygulanabilir değilse, o zaman topluluk içinde bilinen diğer tanınabilir yerler dikkate alınmalıdır.

Çoğu durumda, TEG'in resmileştirilmesi ilk toplantıda gerçekleşmemiştir. Bu durum, toplumun çeperinde yer alan toplulukların yaşadığı bölgelerde çok sık görülmektedir. Bu nedenle, bu toplantılar sırasında sebat ve yüksek hassasiyet göstermek gerekmektedir.

EYLEM 6 Roman topluluğunun üeleri için eğitim

Birkaç toplantı düzenledikten sonra, süreç TEG üeleri arasında çekirdek bir grup ortaya çıkarmaktadır. TEG üelerinin birlikte hareket edebilme becerisi konusunda motivasyonun sürdürülmesi ve güven oluşturulmanın yanı sıra grubun gelişiminin desteklenmesi ihtiyacı göz önünde bulundurulduğunda, Ulusal ve Yerel Kolaylaştırıcılar için **ROMED2 Kılavuzu ve kaynaklarda açıklanan TEG eğitimleri sürecinin takip edilmesi tavsiye edilmektedir.**²¹

Bazı durumlarda, Roman topluluğu temsilcilerinin kapasitelerinin uygun biçimde kullanılması ve bunların önceliklerin gerçekleştirilmesi konusunda yönlendirilmeleri için dış aktörlerin yardımı gerekir. Bu nedenle, kolaylaştırıcılar belirli konuların ele alınmasında önemli bir rol oynamaktadır.²²

21 <https://bit.ly/2j5RXjG> adresinde mevcuttur.

22 ROMED programı aracılığıyla Roman topluluğunun güçlendirilmesi konusunda önemli çalışmalar yapılmıştır. Müfredatlar ve TEG'lerle çalışma yöntemleri hakkında daha fazla bilgi <https://bit.ly/2HXVrErG> adresinde bulunan ROMED Eğitici Kılavuzu'nda mevcuttur.

Bu rol, grup bütünlüğünü güçlendirilmesi ile kişisel yeteneklerin ve topluma karşı sorumlulukların anlaşılmasına yardımcı olmaktadır.

Eğitimler, grubun gelişimi için çok önemlidir ve topluluk üyelerinin yaşamını etkileyen ve grup tarafından önemli kabul edilen somut konuların ele alınması amacıyla düzenlenmektedir. Grup olarak etkin biçimde çalışabilme ve bilgi ve beceri kazanma ihtiyacı somut konular hakkında yapılan çalışmalardan kaynaklanmaktadır.

EYLEM 7 Topluluğun durumunun ve fırsatların değerlendirilmesi

Derinlemesine topluluk ihtiyaç analizine başlamadan önce, odaklanılacak konuların belirlenmesi önemlidir. Bu, yapısal sorunlar ve karşılaşılan ötekileştirme düzeyi gibi bağlamlarda Programın konusu olan **Roman topluluğunun iyi anlaşılmasını** gerektirir.

Bu faaliyet, çoğunlukla Roman topluluğunun sürecin temeline yerleştirilmesine ilişkin **ROMED2²³ felsefesine** dayanmaktadır. Topluluk üleriyle doğrudan iletişime yapılan vurgu, vatandaşlık hakları ve bu hakların uygulamaya konma yöntemi konusunda Roman topluluğunun farkındalığına katkıda bulunarak bireysel ihtiyaçlardan ziyade topluluk ihtiyaçlarına dayalı kolektif taleplerin daha etkili olabileceği anlayışını yaratmaktadır. Bu bakış açısı, sosyal içerme sürecinin önemli bir parçasıdır.

Bu tür toplantılar, kolaylaştırıcılar ve ulusal koordinatör tarafından yönetilmektedir. Bu süreç, son derece önemlidir, çünkü daha sonra KÇG üyelerine sunulacak ve KÇG ve TEG/ BGC'nin ortak toplantılarında daha detaylı görüşülecek olan kısa ve uzun vadeli öncelikler hakkında bilgi sağlamaktadır.

Topluluğun ihtiyaç analizini değerlendirilmesi; bunların BGC'nin toplantılarında müzakere edilmesi, Ortak Eylem Planı ve Yerel Eylem Planı hazırlanması ve ayrıca bunları belediyenin Stratejik Planına dahil edilmesi gibi sonraki adımların omurgasını oluşturacak öncelikleri belirlemeye yardımcı olacaktır. Ayrıca, önceliklerin anlaşılması ve bunlarla ilgili farkındalık oluşturulması, sinerji oluşturulması için belirlenmiş olan donör ve programlar nezdinde finansmanı desteklemeye yardımcı olacaktır.

23 <https://bit.ly/2oxu1dU> adresinde mevcuttur.

Sonraki adımlarda ise belirlenmiş olan öncelikler üzerinde çalışmak; genellikle çeşitli eğitimler ve seminerler aracılığıyla topluluğun güçlendirilmesi konusunda çalışacak uzmanların katılımını gerektirir.

Kurumların resmi istatistiklerine her veri dahil edilemediğinden, Roman kadınlarının ve erkeklerinin yaşam öyküleri ve sorunları ilk bakışta görünmez.

Bunun nedeni, araştırma yapıldığı sırada Roman vatandaşların süreç hakkında yeterince bilgilendirilmemeleri veya araştırmaya katılmak için yeterince eğitilmiş olmamaları olabilir. Bilgi sınırlıysa uygulanacak programlar ve geliştirilecek yerel stratejiler yetersiz olacaktır.

Bu nedenle toplantılar, saha ziyaretleri ve Roman topluluklarının içindeki aktivistlerle işbirliği aracılığıyla sürekli bilgi toplamak önemlidir. Bazı konular, bir krizin ortaya çıkmasıyla önem kazanabilir. Bu gibi durumlarda, mevcut gruplarla anında ortak eyleme geçilmesini sağlayacak anlık bilgi sağlayan gelişmiş bir iletişim sistemine sahip olmak önemlidir.

İHTİYAÇLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÖNCELİKLENDİRME

Adım

02

EYLEM 8- EYLEM 11

ROMACTED süreci, yerel Roman topluluğunun toplumun çerperinde konumlandırılmasının temel nedenlerinin belirlenmesi ve bunların ele alınması için yapılması gerekenlerin değerlendirilmesi konusunda yerel yönetimlere yardımcı olmaktadır. TEG ile ortaklaşa yürütülen bu süreç Yerel Eylem Planı'nı desteklemektedir.

EYLEM 8

Müdahale edilecek alanlara karar verilmesi

Belediyedeki ön saha araştırmasından daha önce bahsedilmiştir. Süreç başlatılmadan önce, faaliyetlerin hangi mahallelere yönelik olacağına nesnel bilgilerle dayanarak karar verilmelidir.

Roman yerleşim bölgelerinin genellikle dağınık olduğu göz önüne alındığında, süreci uygulamak için tek bir mahalle seçilmesi zor olabilir. Bu nedenle ön saha araştırmasında belediye sınırları içindeki tüm mahalleler dikkate alınmalıdır. Bazı durumlarda, yerel yönetimlerle yapılan ortak toplantılarda tüm yerleşim bölgelerinin eşit şekilde temsil edilmesi için bir belediyede birkaç TEG oluşturulmaktadır. Aynı belediye içinde bulunsalar bile, bütün yerleşim bölgelerinin benzer eksiklikler yaşamayabileceğinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Toplanan bilgiler:

Nüfus yapısı (toplam nüfus, yoksulluk riski altındaki nüfus, tahmini Roman nüfusu, Roman topluluklarının yapısı, vb.),

Eğitim (belediye sınırlarında yaşayan çocuk sayısı, okul öncesi ve ilkokula devam durumları, okulu terk oranları vb.),

İstihdam (Roman kadınlarının ve erkeklerinin istihdam oranları, sosyal refahtan yararlanan Roman vatandaşların sayısı vb.),

Barınma ve altyapı hizmetleri (Roman hanehalklarının ortalama büyüklüğü, kaçak yapılanma vb.).

Sağlık (bir aile hekimine kayıtlı aile sayısı, tıbbi hizmetlere erişim vb.),

Diğer (belediye sınırlarından taşınan kişi sayısı, belgesiz kişi sayısı vb.) hakkındadır.

Bu araştırma, T6 ROMACTED ön saha araştırması şablonu kullanılarak hazırlanabilir.

EYLEM 9 Belediye kapasitesinin değerlendirilmesi

Belediyenin demografik kompozisyonunun yanı sıra atılması gereken adımlarla ilgili gerçekçi bir tablo ortaya koyacak bilgileri toplamak amacıyla yapılabilecek bazı ilave araştırma örnekleri şunlardır:

Siyasi bağlam (yetkililerin konuya bağlılık düzeyi, belediye meclisinde Roman vatandaşların temsili, belediyenin diğer programlara/projelere katılımı vb.),

Finansman (belediyenin farklı finansman programlarına başvuruda bulunma kapasitesi ve uygunluğu),

Roman vatandaşların sosyal içermesine ilişkin stratejik belgeler (yerel eylem planları, belediye kararları ve düzenlemeleri, sermaye yatırım planları vb.)

Bu bilgiler, toplumun ihtiyaçlarına yeterli bir şekilde cevap verme kapasitesi konusunda yerel yönetimlerin ihtiyaçlarına ilişkin daha net bir tablo ortaya koyar. KÇG toplantılarında, somut ihtiyaçlar görüşülecektir. Ancak daha sonra, ne tür önceliklerle karşı karşıya kalınacağını bilmek çok önemlidir.

Bu değerlendirme, T7 ROMACTED belediye kapasite değerlendirme şablonu kullanılarak hazırlanabilir.

EYLEM 10 Topluluk ihtiyaç analizinin yapılması

Kolaylaştırıcı, bu faaliyette önemli bir rol oynamaktadır. Kolaylaştırıcılar sürecin kontrolünü ele geçirmeksizin, belirlenmiş önceliklerin detaylandırılması konusunda TEG üyelerine yardımcı olmaktadır. Topluluk İhtiyaç Analizi, Roman topluluğunun özelliklerini, ihtiyaçlarını, kaynaklarını ve taleplerini ortaya koymalıdır. Bu faaliyet, sadece ihtiyaçların değerlendirilmesini değil, aynı zamanda toplulukların bu ihtiyaçları karşılamak için kaynaklara erişimlerini önleyen engellerin belirlenmesini de gerektirir. Örneğin; Roman öğrencilerin düşük okullaşma oranları, Roman vatandaşların yerleşim bölgelerinin bulunduğu belediyelerin dış mahallelerinde toplu taşıma bulunmamasından kaynaklanıyor olabilir.

Bu nedenle TEG, bu bölgelerde düzenli toplu taşımaya ihtiyaç duyulduğunu ortaya koyabilir.

Bazı yararlanıcılarda ihtiyaç analizinin yapılması, diğer katılımcı araçların da kullanılmasını gerektirir. Bu araçlardan bazıları:

- Roman topluluk üyelerinin geniş bir katılım gösterecekleri Topluluk Fuarı;
- Temel sorunların, sebep-sonuç ilişkilerini haritalandıran bir yöntem olarak sorun ağacı oluşturulması.

İlaveten, eğer mümkünse, yerel kurumlardan temin edilebilecek ikincil verileri kullanmak önemlidir (kolaylaştırıcılar belediyelerdeki bazı birimlerden ve İl/ İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile Çalışma ve İş Kurumu gibi diğer kurumlardan veriler veya belirli raporlama sistemleri aracılığıyla resmi veriler toplayabilir).

Bu faaliyet, T8 ROMACTED Topluluk İhtiyaç Analizi şablonu kullanılarak hazırlanabilir.

EYLEM 11 Topluluk öncelikleri listesi'nin hazırlanması

Bu faaliyet doğrudan bir önceki EYLEM'i takip eder. İhtiyaçlar ve engeller tespit edildikten sonra kolaylaştırıcı, topluluk tarafından talep edilen somut eylemlerin bir listesinden oluşan Topluluk Öncelikler Listesinin hazırlanmasında TEG'e yardımcı olur. Gerekirse, kolaylaştırıcı, belirlenen ihtiyaçların ve engellerin öncelikler listesine nasıl dönüştürülebileceğine dair TEG'e eğitim verebilir.

Toplum İhtiyaç Analizi'nin Topluluk Öncelikleri Listesi'ne dönüştürülmesi üç aşamada yapılmaktadır:

AŞAMA 1

TEG, Topluluk İhtiyaç Analizini değerlendirir ve bu ihtiyaçları önceliklendirir: Hangi ihtiyaçların toplum için en önemli olduğu, hangi potansiyel eylemlerin bu ihtiyaçlara cevap verebileceği ve uygulanacak eylemlerin seçilmesi ve önceliklendirilmesi.

AŞAMA 2

TEG, seçenekleri gözden geçirir: Belirlenen sorunlara çözüm bulmak için en uygun yaklaşımların ve eylemlerin neler olduğunun tespit edilmesi. Aynı ihtiyacı karşılamak için çoğu zaman çeşitli seçenekler bulunur ve birçok ihtiyaç ve engeli birlikte ele almak için çeşitli eylemler entegre edilebilir.

AŞAMA 3

TEG, Topluluk Öncelik Listesini hazırlar: TEG, eylemin araçları ve aktörlerini vurgulayarak ne yapılması gerektiğini ayrıntılarıyla açıklayan Topluluk Öncelikleri Listesini hazırlar.

Süreç sırasında, oy sağlamak amacıyla bir önceliği etkileyen siyasi partiler ve topluluk liderleri veya bir birey ile doğrudan bağlantılı olan önceliklere özellikle dikkat edilmelidir.

ORTAK BİR EYLEM PLANININ KABUL EDİLMESİ

Adım

03

EYLEM 12-15

EYLEM 12

Roman vatandaşların sosyal içermesine Ortak Eylem Planı'nın geliştirilmesi ve kabul edilmesi

Belediye Görev Gücü Grubu'nun kuruluşu genellikle ADIM 3'ün başında gerçekleşmektedir. Önceki adım KÇG ve TEG'i kurmak ve güçlendirmek için kullanılmıştır. Böylece her iki yapının üyeleri bir araya gelebilir, ihtiyaçları ve öncelikleri görüşebilir ve Ortak Eylem Planının (OEP) hazırlanması ve kabul edilmesine geçebilirler. Bununla birlikte, daha önce bahsedildiği gibi **BGC** grubunun oluşumu, daha önce benzer metodolojilerin uygulandığı bölgelerde, ADIM 1'de²⁴ de gerçekleştirilebilir.

ROMACTED metodolojisinin temeli, yerel yönetimler ile Roman topluluğu arasındaki iletişimi geliştirmektir. Böylece Roman topluluğu için önceden belirlenmiş öncelikler daha kolay elde edilebilir. **ROMED2** ve **ROMACT** gibi önceki programlarda sunulan katılımcı planlama ilkeleri, somut girişimlerin ve eylemlerin geliştirilmesi için ideal "araçlar"dır.

24 Bosna Hersek'te ve Kuzey Makedonya'da BGC sürecin daha önceki aşamalarında oluşturulmuştur. Bosna Hersek'te ROMED2 Programından sonra çoğu grup işlerliğini devam ettirmiş, dolayısıyla KÇG'ü kurulmasına gerek kalmamıştır. Kuzey Makedonya'da destek ekibi adım adım gidip BGG'ni kurmadan önce KÇG'yi oluşturmuştur.

Aşağıda, bu iki grubun her birinin ayrı ayrı görüştüğü potansiyel konular yer almaktadır:

KÇG:	TEG:
<ul style="list-style-type: none">Yerel stratejilerProjelerAcil sorunların çözümüne yönelik yaklaşım	<ul style="list-style-type: none">Topluluk öncelikleri listesini sunulmasıBelirli sorunları çözmek için Roman topluluğu tarafından önerilen yaklaşımlarKüçük ölçekli girişimlerin sunulması

Toplantının net bir gündemi olmalı ve toplantı salonu TEG ile KÇG üyeleri arasında eşit bir diyalogu destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Bazı durumlarda, bu ilk toplantı iki grubun ortak yıllık çalışma planını hazırlamak için kullanılmıştır. Böylece belediye ve diğer paydaşlar, eylem planının uygulanması konusundaki sorumluluğu üzerlerine almış olacaktır.

Aşağıdaki hususlar yıllık eylem planında sunulmalıdır:

- ✓ Düzenlenecek ortak toplantıların sayısı,
- ✓ Planlanacak ve uygulanacak girişimlerin sayısı,
- ✓ Belediye bünyesinde gerçekleştirilecek diğer projeler ve girişimler,
- ✓ Yeni yerel stratejileri veya kamu politikalarını oluşturma veya iyileştirme faaliyetleri.

Belediye Görev Gücü Grubu, **Topluluk Öncelikleri Listesi** ve **Belediye Kapasite Değerlendirmesi** temelinde aşağıda sıralanan üç çeşit somut eylemi içerecek Ortak Eylem Planı'nı hazırlar:

- Roman topluluğunun kendisi tarafından gerçekleştirilebilecek kısa vadeli eylemler,
- Belediye tarafından kendi olağan bütçesindeki kaynaklar kullanılarak gerçekleştirilebilecek kısa ve orta vadeli eylemler.

- Belediyenin Stratejik Planına (anaakımlaştırılmış) dahil edilmesi gereken ve ulusal veya AB finansmanı gerektirebilecek daha uzun vadeli faaliyetler²⁵.

Uygulanacak faaliyetler belirlendiğinde, Ortak Eylem Planı potansiyel engelleri öngören ve bu eylemleri uygulamak için gerekli kilit kişileri, kaynakları, sorumlulukları ve belli bir zaman dilimini içeren bir çerçeveye sahip olmalıdır.

Belediye Görev Gücü Grubu tarafından Ortak Eylem Planı kabul edildikten sonra, belediye başkanının ve/veya belediye meclisinin onayına sunulmalıdır.²⁶

Özetleyecek olursak:

- Sorunların görüşülmesi (bunların sadece listelenmesinden ziyade eylemlere karar verilmesi süreci),
- Eylem için önceliklerin seçilmesi (gerçekçi bir şekilde mevcut kaynaklarla),
- Etkili eylem tarzının görüşülmesi (uygulanabilir, ulaşılabilir vb.),
- İnsan kaynaklarının ve mali kaynakların planlanması,
- Eylem planının ve zaman çizelgesinin hazırlanması (ne zaman, nerede, ne zamana kadar...).

25 KÇG temsilcileri, kaynakların veya diğer faktörlerin bulunmaması yüzünden bazı faaliyetleri çıkarmak isteyebildiğinden TEG üyelerinin bu adımda hazır olmaları ve belirlenmiş olan öncelikli eylemleri açıkça ifade etmeleri önemlidir. Bazı durumlarda, eylem planının bütçeleme sürecine dâhil edilmesi ile yıllık ve orta vadeli planlamaya ilişkin toplantıların BGC toplantılarında öngörülmesi önemlidir. Çünkü bazı durumlarda, belediyeler yerel program harcamalarına ilişkin tavanları hakkında üç yıllık bir süre için karar vermektedirler.

26 Bazı yararlanıcılarda, Yerel Eylem Planının meclisin onayına sunulması karışık bir süreç olabilmekte ve bu sürece yönelik ek engeller oluşturabilmektedir.

EYLEM 13 Kısa ve orta vadeli eylemlerin gerçekleştirilmesi

Finansman gerektirmeyen veya mevcut kaynaklar kullanılarak gerçekleştirilebilecek eylemler, Roman topluluğunun kendisi (örneğin, yolların temizlenmesi, oyun alanı için yer açılması) veya belediye tarafından (örneğin, Roman mahallesinin yakınına otobüs durağı eklenmesi; en yoksul aileler için anaokulu ücretlerinin kaldırılması) uygulanabilir.

Bu küçük ölçekli girişimlerin uygulanması, ROMACTED sürecine ve ilk somut sonuçlarına büyük bir görünürlük sağlar, topluluk üyeleri arasındaki motivasyonu etkiler ve ortak eylem olması durumunda olumlu değişikliklerin olabileceğini gösterir.

EYLEM 14 Roman vatandaşların sorunlarının belediyelerin stratejik planlarına entegre edilmesi

Roman vatandaşların sosyal içermesine yönelik Ortak Eylem Planı veya gözden geçirilmiş Eylem Planı belediye başkanı ve belediye meclisi tarafından kabul edildiğinde, içeriğinin belediyenin Stratejik Planına entegre edilmesi gerekir. Birçok alanda yerel yönetimler, genel olarak stratejik planlarının yanı sıra Roman vatandaşların sosyal içermesine yönelik planları ve/veya stratejileri halihazırda kabul etmektedir.

Bu nedenle, Belediye Görev Gücü Grubu'nun rolü, Ortak Eylem Planında yer alan eylemleri belediyenin Stratejik Planına entegre etmenin bir yolunu bulmaktır. Çoğu durumda BGC tarafından kabul edilen plan daha spesifik öneriler içermekte ve daha genel nitelikteki önceki taahhütlerin uygulanmasına bir katkı olarak görülebilmektedir.

Daha önce de belirtildiği gibi, Roman topluluğu için, ilgili belediyenin anaakım planlarından ayrı stratejiler/yapılar oluşturmaktan kaçınmak çok önemlidir.

EYLEM 15 Somut eylemlerin hazırlanması

Belediye, Stratejik Planının unsurlarını içeren Ortak Eylem Planının içeriğinin somut eylemlere dönüştürülmesinden sorumludur.

Özellikle insanların yaşamları üzerinde bir etkisi olduğunda bir eylemin hazırlanması, basit bir teknik görev olmayıp hazırlık sürecinde belediye yönetiminin, sözkonusu eylemin daha önceden belirlenmiş olan ihtiyaçları karşıladığını garanti altına almak için TEG'e danışması önem arz etmektedir. Belediye ve TEG arasında bir uzlaşmaya varıldığında, ayrıntılı iş tanımı karara bağlanabilir.

Kolaylaştırıcı ve/veya ulusal koordinatör, belediye yönetimi ile TEG arasındaki görüşmeyi düzenleyerek bu faaliyette önemli bir rol oynamaktadır.

Sunulan tüm adımlar, karar alma süreçlerine katılım ilkelerinin resmileştirilmesinin aracıdır. Vatandaşlar, katılımcı demokrasinin sunduğu iki mekanizmayı kullanabilir:

- Faaliyetlerin, girişimlerin ve projelerin geliştirilmesi,
- Yerel stratejilerin ve kamu politikalarının hazırlanma süreçlerine katılım sağlanması.

Her iki mekanizma da zaman ve lobicilik faaliyetleri gerektirir. Ortak girişimler oluşturulmasına en az bir yıl ayrılması tavsiye edilmektedir. Paydaşlar o yıl boyunca birbirlerini tanırlar ve iyi ilişkiler geliştirerek işbirliği yaparlar. Ancak o zaman farklı lobicilik süreçleriyle ikinci mekanizma başlatılabilir. Bu da uzun vadeli stratejilerin ve girişimlerin geliştirilmesidir.

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

FİNANSMAN VE PROJENİN UYGULANMASI

Adım

04

EYLEM 16-18

ROMACTED metodolojisinin son adımı, proje ve girişimlerin finanse edilmesi için kaynakların yaratılması ve kullanıma açılması, diğer donörler ile işbirliğinin kurulması ve mevcut projelerle senkronizasyonun sağlanmasıdır.

Roman topluluğunun ihtiyaçlarına dayalı olarak ortaklaşa planlanan girişimlerin ve projelerin uygulanması için finansmanı planlayabilme veya sağlayabilmeye imkanı tanıyan belediye kapasitelerinin ve kaynaklarının değerlendirilmesi faaliyetleri önceki eylemler kapsamında açıklanmıştır. Çoğu ülkede genel olarak yerel seviyede kullanılmak üzere birtakım finansman kaynakları bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Belediye fonları,
- Merkezi hükümet fonları,
- AB IPA (Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı) fonları,
- Diğer donörlerin/kuruluşların fonları,
- Dayanışma eylemlerinden gelen fonlar.

ROMACTED Programı, yerel düzeyde farklı faaliyetler aracılığıyla fon yaratma ve proje teklifi yazma konusunda yardım sağlayabilecek uzmanlar aracılığıyla ilave destek öngörmektedir.

EYLEM 16 Eylemlerin finanse edilmesi

Belediye Görev Gücü Grubu tarafından kabul edilen Ortak Eylem Planında yer alan birçok eylem yerel kaynaklar kullanılarak gerçekleştirilecektir. Bununla birlikte, bazı (uzun vadeli) eylemler ve projeler, özellikle Stratejik Planlarda yer alan (anaakımlaştırılmış) projeler, dış finansman - Ulusal veya AB IPA fonu - gerektirecektir.

Ne yazık ki belediyeler genellikle AB fonlarına erişim ve bunları uygun biçimde kullanma kapasitesine ve bilgisine sahip değildir. Belediyenin aşağıda sıralanan bütün unsurları yapabilmesini gerektirdiği için IPA fonlarına erişim ve kullanım, farklı açılardan zorluklar yaratabilir:

- Ulusal Roman Entegrasyon Stratejisi'ni bilinmesi,
- Ulusal makamlar tarafından yayınlanan teklif çağrılarında haberdar olunması,
- Stratejik planlarda yer alan eylemlerin bu çağrılarla eşleştirilebilmesi,
- Fonlara nasıl başvurulacağına bilinmesi,
- Finansmana bağlanan idari şartların yerine getirilmesi,
- Fonların finanse edeceği eylemlerin uygulanabilmesi.

Kolaylaştırıcı, finansman fırsatları hakkında bilgi edinilmesi ve uzmanların tespit edilmesi konusunda belediyeye yardımcı olur. Aynı zamanda, TEG'î, planlanan eylemler ve bunların içerikleri hakkında da bilgilendirmelidir.

EYLEM 17 Eylemlerin uygulanması

TEG'nin katkıda bulunduğu eylemlerin uygulanması, ROMACTED sürecinde önemli bir aşamadır.

Belediyenin şunları yapması önemlidir:

- Kolaylaştırıcının yardımıyla eylemlerin uygulanması hakkında TEG'e bilgi vermeye devam etmek,
- Eylemlerin uygulanmasına tüm Roman topluluğunun katılmasını sağlamak: Roman toplumunun katılmasını sağlamak, onları eyleme zaman ayırmaya davet etmek, eylemden nasıl yararlanılacağı konusunda bilgilendirmek, kendilerine sunulan yeni hizmetlerden faydalanmaya teşvik etmek vs. anlamına gelir.

EYLEM 18 Eylemlerin uygulanmasının TEG vasıtasıyla izlenmesi ve değerlendirilmesi

Eylemler finanse edilip başlatıldığında, uygulamadaki ilerlemenin izlenmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu süreç, belediye yönetimi ve TEG'in uygulamadaki sorunları tespit etmesine ve böylece eylem tasarımında gerekli değişiklikleri yapmasına yardımcı olmaktadır.

Her eylem için ilgili belediye birimi veya kurum ile TEG'in neyin nasıl izleneceği, bilgi toplamaktan kimin sorumlu olacağı ve kimlerin bilgilendirileceğine karar vermesi gerekmektedir.

TEG'in tüm bu faaliyetlere dahil edilmesi, gelecekte hizmetlerden yararlanacak olanlar açısından eylemin daha iyi bir durumu nasıl yaratabileceğinin anlaşılmasını sağlamakta ve kısa sürede ortaya çıkan iyileştirmeleri vurgulamaktadır. TEG'in katılımı ayrıca, hesap verebilirliği ve sahiplenmeyi güçlendirmektedir.

Şablonların Listesi:

T1 şablonu: Mutabakat Zaptı

T2 şablonu: Ekinlik planlama

T3 şablonu: Koordinatörün atanması

T4 şablonu: Paydaş Haritası

T5 şablonu: Kurumsal Çalışma Grubunda üyeliğin resmileştirilmesi

T6 şablonu: Ön Saha Araştırması

T7 şablonu: Belediye Kapasite Değerlendirmesi

T8 şablonu: Topluluk İhtiyaç Analizi

Şablonlar, <http://coe-romacted.org/resources> adresindeki ROMACTED internet sitesinde "Resources" kısmından indirilebilir.

İnternet sitesine, aşağıdaki kare kodu akıllı telefonunuzla taramak suretiyle de erişebilirsiniz.

www.ceo-romacted.org websitesi için oluşturulan QR kodu

İnternet sitemiz mobil-cihaz dostudur.

Kare kodu okumak için kare kod okuyucu uygulamasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Kare kod okuma uygulamasını mobil uygulama mağazasından akıllı telefonunuza indirebilirsiniz.

Görünürlük kurallarındaki düzene bakınız (sayfa 16)

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

ROMA ACTED

Yerel düzeyde iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi

TR

Avrupa Konseyi kıtanın önde gelen insan hakları örgütüdür. Konsey 47 üye devletten oluşur. Bunların 28'i Avrupa Birliği üyesidir. Avrupa Konseyi üye devletlerinin tamamı, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkesini korumak üzere tasarlanmış bir anlaşma olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Sözleşme'nin üye devletlerde uygulanmasını denetler.

www.coe.int

Avrupa Birliği, 28 demokratik Avrupa ülkesi arasında benzersiz bir ekonomik ve politik ortaklıktır. Amaçları - daha adil, daha güvenli bir dünyada - 500 milyon vatandaşı için barış, refah ve özgürlüktür. AB ülkeleri, faaliyetleri yürütmek, AB'yi yönetmek ve mevzuat hazırlamak için organlar oluşturmuştur. Bu organların başlıcaları; Avrupa Parlamentosu (Avrupa halkını temsil etmektedir), Avrupa Birliği Konseyi (ulusal hükümetleri temsil etmektedir) ve Avrupa Komisyonu (ortak AB çıkarını temsil etmektedir)'dir.

<http://europa.eu>

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tarafından finanse edilmektedir.

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Avrupa Konseyi tarafından uygulanmaktadır.